EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 24.8.2020
COM(2020) 465 final

2020/0218 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

I rådets förordning (EU) 2020/672 (nedan kallad *SURE-förordningen*) fastställs den rättsliga ramen för att ge ekonomiskt stöd från unionen till medlemsstater som drabbas av, eller allvarligt hotas av, stora ekonomiska störningar till följd av covid-19-utbrottet. Stöd som ges enligt SURE-förordningen ska framför allt användas för att finansiera system för korttidsarbete eller liknande åtgärder som har till syfte att skydda anställda och egenföretagare och därmed minska arbetslöshet och inkomstförluster, samt, som en komplettering, för att finansiera vissa hälsorelaterade åtgärder, särskilt på arbetsplatser.

Den 6 augusti 2020 ansökte Kroatien om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen. Kommissionen har i enlighet med artikel 6.2 i SURE-förordningen samrått med de kroatiska myndigheterna för att kontrollera den plötsliga och kraftiga ökning av faktiska och planerade utgifter som har direkt anknytning till a) subventioner till bevarande av arbetstillfällen inom sektorer som påverkas av covid-19-pandemin och b) stödet till förkortad arbetstid till följd av covid-19-pandemin. Det handlar framför allt om följande:

(1) En åtgärd som tillhandahåller samfinansiering av personalens löner för företag som drabbats av en inkomstminskning (på 20 % under perioden mars till maj 2020 eller på 50 % under juni månad 2020), under förutsättning att anställningsförhållandet inte avslutats. För mars 2020 har stödbeloppet fastställts till 3 250,00 HRK per heltidsanställd och för april, maj och juni 2020 har det månatliga stödbeloppet fastställts till 4 000 HRK per heltidsanställd.

(2) En åtgärd som tillhandahåller stöd till en tillfällig förkortning av arbetstiden under perioden juni–december 2020 för företag med minst 10 anställda, oavsett sektor, under förutsättning att anställningsförhållandet inte avslutats. Det kan tillhandahållas stöd på upp till 2 000 HRK i månaden per anställd inom ramen för denna åtgärd.

Kroatien har lämnat relevant information till kommissionen.

På grundval av de uppgifter som är tillgängliga föreslår kommissionen att rådet ska anta ett genomförandebeslut om att bevilja ekonomiskt stöd till Kroatien enligt SURE-förordningen för att stödja ovannämnda åtgärder.

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Förslaget är helt förenligt med rådets förordning (EU) 2020/672, på grundval av vilken det läggs fram.

Förslaget kompletterar en annan unionsrättsakt som möjliggör stöd till medlemsstater i krissituationer, nämligen rådets förordning (EG) nr 2012/2002 av den 11 november 2002 om inrättande av Europeiska unionens solidaritetsfond (*förordning (EG) nr 2012/2002*). Den rättsakten ändras genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/461, som antogs den 30 mars, för att utvidga tillämpningsområdet till att även omfatta större hot mot folkhälsan och för att definiera särskilda insatser som ska kunna finansieras.

• Förenlighet med unionens politik inom andra områden

Förslaget är en av flera åtgärder som tagits fram för att hantera den pågående covid-19-pandemin – ett annat exempel är investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset – och det är ett komplement till andra sysselsättningsstödjande instrument som Europeiska

socialfonden och Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi)/InvestEU. Genom att i den specifika situation som uppstått till följd av utbrottet av covid-19 stödja medlemsstaterna genom upp- och utlåning skapar detta förslag en andra försvarslinje för att finansiera system för korttidsarbete och liknande åtgärder som skyddar sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Den rättsliga grunden för denna rättsakt är rådets förordning (EU) 2020/672.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Förslaget läggs fram med anledning av en ansökan från en medlemsstat och är ett uttryck för europeisk solidaritet genom att ekonomiskt stöd från unionen ges i form av tillfälliga lån till en medlemsstat som drabbats av utbrottet av covid-19. Det ekonomiska stödet fungerar som en andra försvarslinje genom att tillfälligt bidra till staternas ökade offentliga utgifter för system för korttidsarbete och liknande åtgärder, så att de kan skydda sysselsättningen och därmed anställda och egenföretagare mot risken för arbetslöshet och förlorad inkomst.

Stödet kommer att hjälpa den drabbade befolkningen och mildra den nuvarande covid-19-krisens direkta effekter på samhället och ekonomin.

• Proportionalitetsprincipen

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen. Det går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen med detta instrument.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Samråd med berörda parter

Det brådskande behovet av att utarbeta förslaget så att det utan onödigt dröjsmål kan antas av rådet innebar att det inte var möjligt att genomföra ett samråd med berörda parter.

• Konsekvensbedömning

På grund av förslagets brådskande karaktär gjordes ingen konsekvensbedömning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Kommissionen bör få möjlighet att ta upp lån på finansmarknaderna för att sedan låna vidare till en medlemsstat som ansöker om ekonomiskt stöd enligt SURE-förordningen.

Utöver medlemsstaternas garantier byggs andra skyddsåtgärder in i ramen för att säkerställa programmets ekonomiska soliditet:

- En strikt och försiktig ekonomisk förvaltning.
- En låneportfölj som begränsar koncentrationsrisken, den årliga exponeringen och alltför stor exponering mot enskilda medlemsstater, samtidigt som de medlemsstater som har störst behov kan garanteras tillräckliga resurser.

- Möjlighet att refinansiera lånen.

2020/0218 (NLE)

Förslag till

RÅDETS GENOMFÖRANDEBESLUT

om beviljande av tillfälligt stöd enligt rådets förordning (EU) 2020/672 till Kroatien för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation till följd av covid-19-utbrottet

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av rådets förordning (EU) 2020/672 av den 19 maj 2020 om inrättande av ett europeiskt instrument för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (SURE) till följd av covid-19-utbrottet[1], särskilt artikel 6.1,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag, och

av följande skäl:

(1) Den 6 augusti 2020 ansökte Kroatien om ekonomiskt stöd från unionen i syfte att komplettera landets nationella ansträngningar att hantera effekterna av covid-19-utbrottet och dess socioekonomiska konsekvenser för arbetstagarna.

(2) Covid-19-utbrottet och de extraordinära åtgärder som Kroatien har vidtagit för att begränsa utbrottet och dess socioekonomiska och hälsorelaterade effekter förväntas på ett dramatiskt sätt påverka landets offentliga finanser. I kommissionens vårprognos 2020 förväntades Kroatiens offentliga underskott uppgå till 7,1 % av bruttonationalprodukten (BNP) och den offentliga skulden till 88,6 % av BNP i slutet av 2020. I kommissionens interimsprognos sommaren 2020 beräknas Kroatiens BNP minska med 10,8 % 2020.

(3) Covid-19-utbrottet har även immobiliserat en stor del av arbetskraften i Kroatien. Detta har lett till en plötslig och kraftig ökning av Kroatiens offentliga utgifter för de subventioner till bevarande av arbetstillfällen inom sektorer som påverkas av covid-19-pandemin och det stöd till förkortad arbetstid som beskrivs i skälen 4 och 5.

(4) Närmare bestämt infördes det genom arbetsmarknadslagen[2], som det hänvisas till i Kroatiens ansökan av den 6 augusti 2020, en åtgärd som tillhandahåller samfinansiering av personalens löner för företag som drabbats av en inkomstminskning (på 20 % under perioden mars till maj 2020 eller på 50 % under juni månad 2020), under förutsättning att anställningsförhållandet inte avslutats. För mars 2020 har stödbeloppet fastställts till 3 250,00 HRK per heltidsanställd och för april, maj och juni 2020 har det månatliga stödbeloppet fastställts till 4 000 HRK per heltidsanställd.

(5) Genom arbetsmarknadslagen infördes även en åtgärd som tillhandahåller stöd till en tillfällig förkortning av arbetstiden under perioden juni–december 2020 för företag med minst 10 anställda, oavsett sektor, under förutsättning att anställningsförhållandet

[1] EUT L 159, 20.5.2020, s. 1.
[2] OG 118/18, 32/20.

inte avslutats. Det kan tillhandahållas stöd på upp till 2 000 HRK i månaden per anställd inom ramen för denna åtgärd.

(6) Kroatien uppfyller de villkor för att få ansöka om ekonomiskt stöd som anges i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672. Kroatien har tillhandahållit kommissionen lämplig bevisning för att de faktiska och planerade offentliga utgifterna har ökat med 1 381 780 800 EUR från och med den 1 februari 2020 på grund av de nationella åtgärder som har vidtagits för att hantera de socioekonomiska effekterna av covid-19-utbrottet. Detta utgör en plötslig och kraftig ökning på grund av den nästan omedelbara och exempellösa ökningen av antalet arbetstagare som omfattas av dessa åtgärder och omfattningen av de därmed sammanhängande utgifterna i Kroatien. Kroatien avser att finansiera 210 000 000 EUR av utgiftsökningen med medel från unionen och 151 180 800 EUR med egna medel.

(7) Kommissionen har i enlighet med artikel 6 i förordning (EU) 2020/672 samrått med Kroatien och kontrollerat den plötsliga och kraftiga ökning av de faktiska och planerade offentliga utgifterna med direkt anknytning till system för korttidsarbete och liknande åtgärder som det hänvisas till i ansökan av den 6 augusti 2020.

(8) Ekonomiskt stöd bör därför ges för att hjälpa Kroatien att hantera de socioekonomiska effekterna av de stora ekonomiska störningar som är en följd av covid-19-utbrottet.

(9) Detta beslut bör inte påverka resultatet av eventuella förfaranden som rör snedvridningar av den inre marknadens funktion som kan komma att inledas, särskilt enligt artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget. Beslutet befriar inte medlemsstaterna från deras skyldighet att i enlighet med artikel 108 i EUF-fördraget till kommissionen anmäla alla planerade statliga stödåtgärder.

(10) Kroatien bör regelbundet informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna för att göra det möjligt för kommissionen att bedöma i vilken utsträckning Kroatien har genomfört utgifterna.

(11) Beslutet att ge ekonomiskt stöd har fattats med beaktande av Kroatiens befintliga och förväntade behov, de ansökningar om ekonomiskt stöd enligt förordning (EU) 2020/672 som andra medlemsstater redan lämnat in eller planerar att lämna in, samt med tillämpning av principerna om likabehandling, solidaritet, proportionalitet och insyn.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kroatien uppfyller villkoren i artikel 3 i förordning (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. Unionen ska göra ett lån på högst 1 020 600 000 EUR tillgängligt för Kroatien. Lånet ska ha en längsta genomsnittlig löptid på 15 år.

2. Det ekonomiska stöd som beviljas genom detta beslut ska vara tillgängligt under en period på 18 månader från och med den första dagen efter ikraftträdandet av detta beslut.

3. Kommissionen ska göra unionens ekonomiska stöd tillgängligt för Kroatien i högst åtta delbetalningar. En delbetalning får delas upp i en eller flera trancher. Trancherna i den första delbetalningen får ha en längre löptid än den längsta genomsnittliga

löptid som avses i punkt 1. I sådana fall ska löptiderna för ytterligare trancher fastställas på ett sätt som innebär att den längsta genomsnittliga löptid som avses i punkt 1 respekteras när alla delbetalningar har verkställts.

4. Den första delbetalningen ska verkställas med förbehåll för att det låneavtal som föreskrivs i artikel 8.2 i förordning (EU) 2020/672 träder i kraft.

5. Kroatien ska bära de finansieringskostnader för unionen som avses i artikel 4 i förordning (EU) 2020/672 för varje delbetalning samt eventuella avgifter, kostnader och utgifter som unionen ådrar sig till följd av finansieringen.

6. Kommissionen ska besluta om delbetalningarnas storlek och verkställande, samt om tranchernas storlek.

Artikel 3

Kroatien får finansiera följande åtgärder:

(a) Subventioner till bevarande av arbetstillfällen inom sektorer som påverkas av covid-19-pandemin i enlighet med artiklarna 35 och 36 i arbetsmarknadslagen.

(b) Stöd till förkortad arbetstid i enlighet med artiklarna 35 och 36 i arbetsmarknadslagen.

Artikel 4

Kroatien ska senast den [*DATE: 6 månader efter offentliggörandet av detta beslut*] och därefter var sjätte månad informera kommissionen om genomförandet av de planerade offentliga utgifterna till dess att de är helt genomförda.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Republiken Kroatien.

Artikel 6

Detta beslut ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande